

Dünyada Polio'da Son Durum

Hasan Tezer¹

¹ Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara, Türkiye

Poliomiyelit oldukça bulaşıcı olan ve virüsler tarafından meydana getirilen bir hastalıktır. Sinir sistemini invaze ederek saatler içerisinde paralizi ile sonuçlanabilmektedir. İnsandan-insana, fekal-oral yolla veya daha az sıklıkta olmak üzere kontamine sular veya yiyeceklerle bulaşıp, bağırsaklarda çoğalmaktadır. Başlangıçta ateş, iştahsızlık, baş ağrısı, kusma, ensede sertlik ve ekstremitelerde ağrı semptomları görülebilir. İki yüzde bir olguda ise geri dönüşümsüz paralizi gelişirken (genellikle ayaklarda), bunların %5-10'unda ise solunum kasları tutularak neticesinde ölüm olmaktadır. Poliovirüsler sadece insanları enfekte eder, hayvan rezervuarı yoktur. Sanitasyonun kötü olduğu ülkelerde ve beş yaş altı çocuklarda görülme sıklığı fazladır. Poliomyelit hastalığının herhangi bir tedavisi yokken, korunma yolları önemlidir. Çocuklarda birçok kez yapılan poliomyelit aşısı ile hayat boyu korunma sağlanmaktadır. Eradikasyon programı (PEP) tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde 1989 yılından bu yana yürütülmektedir. En son yerli vahşi poliovirüs 1998 yılında saptanmış ve takip eden dönemde Avrupa bölgesi ülkeleri ile birlikte Türkiye'de "poliodan arındırılmış bölge" sertifikası almıştır. Bu durumun sürdürülmesi için sürveyans esastır.

Olgu Sayıları

Etkin aşılama ve korunma önlemleri sayesinde tüm dünyada 1988 yılından itibaren poliomyelit olgularında %99 oranında azalma gözlenmiş olup, 1988 yılında 125'in üzerinde ülkede endemik olan hastalık, 2017 yılına gelindiğinde sadece üç ülkede (Nijerya, Pakistan, Afganistan) endemik olarak kalmıştır. 1988 yılında hesaplanan olgu sayısı 350.000 iken, 2016 yılında bu sayı 37'e düşmüştür. Global Polio Eradikasyon Kuruluşu'nun (Global Polio Eradication Initiative) verisine göre

2017 Ocak-14 Temmuz 2017 tarihleri arasında vahşi poliovirüs (WPV) olgu sayısı yedi, aşı türevi poliovirüse (Vaccine-Derived Poliovirus-cVDPV) bağlı 27 olgu bildirilmiştir (Tablo 1). 2017 yılında görülen aşı türevi poliovirüs olguları Suriye ve Kongo'dan olmuştur. Üç vahşi suştan (tip 1, tip 2, tip 3) biri olan tip 2, 1999 yılında eradike edilmiş olup, poliovirüs tip 3 ise Kasım 2012'de en son Nijerya'da rapor edilmiş, bundan sonra tüm dünyada tip 3'e bağlı başka olgu bildirilmemiştir.

Tablo 1. Tip 1 vahşi poliovirüs ve sirküle olan aşı türevi poliovirüs olguları

Total olgu sayısı	1 Ocak-14 Temmuz 2017	
	WPV	cVDPV
Global	7	27
Endemik ülkeler	7	0
Non-endemik ülkeler	0	27

Kaynaklar

1. <http://www.who.int/csr/don/13-June-2017-polio-syrian-arab-republic/en/> Erişim tarihi: 14.07.2017.
2. <http://www.who.int/csr/don/13-June-2017-polio-drc/en/> Erişim tarihi: 14.07.2017
3. <http://polioeradication.org/polio-today/polio-now/> Erişim tarihi: 14.07.2017.
4. <http://polioeradication.org/polio-today/polio-now/this-week/> Erişim tarihi: 14.07.2017.
5. <https://extranet.who.int/polis/public/CaseCount.aspx> Erişim tarihi: 14.07.2017.

Yazışma Adresi / Correspondence Address:

Hasan Tezer

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara-Türkiye

E-mail: hasantezer@yahoo.com

©Telif Hakkı 2017

Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları Derneği -Makale metnine www.cocukenfeksiyon.org web sayfasından ulaşılabilir.

©Copyright 2017 by Pediatric Infectious Diseases Society -Available online at www.cocukenfeksiyon.org